

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

Pavel Golia / Pesmi

Kanarček in poet

Ko me pozoveš v paradiž,
brez ceremonij sprejmi me, Gospod!
Prenašal skromno sem svoj težki križ,
naj bo brez pompa k Tebi moja pot.
Dobroto razodeni mi — nič več,
da v Njej zrcalim nemoč svojo grešno.
Častilec Njen sem vedno bil goreč,
udejstvoval pa sem se brezuspešno.

Sprejmi me kot ponižnega poeta,
ki slave ne, marveč le Tebe išče,
in po hodnikih, kjer nihče ne šeta,
popelji me v nebeško bivališče.
Tam tesno, tesno kamrico mi daj
nekje v podstrešju, v steni nekaj špranj,
da skóz nje Tebe zrl bom noč in dan,
saj za razkošje ni mi in sijaj.

In sam naj bom, da svoje misli zberem
ter se v popolnost Tvojo poglobim,
da dušo madežev operem.
Naj Tvoj vratar, prejasni Kerubim,
zlasti prijateljev ne pušča k meni,
če bi kateri izmed njih zveličan bil.
Prijateljstva, Gospod, sem se navžil — —
Nič več. Samo, kot prosim te, ukreni.

Če pa kanarček moj takrat med onimi
se najde, ki kot jaž so šli k Začetki,
veliko radost, o Gospod, nakloni mi!
Naj v moji kamrici bo v zlati kletki,
da bova jaz in moj kanarček plahi,
zamaknjena pobožno v svetle špranje,

sledé za Tvojimi božanskimi razmahi,
deležna skupaj milosti brezdanje.

In ko nagledava se, o Gospod,
kako Dobrota Tvoja neminljiva
žari v lepotah večnih vsepovsod,
porečem tičku drobnemu: «Začniva!»
In iz hvaležnih grudi se izlije
zahvalen spev, ki ni ga čul še svet,
dva skromna mojstra tihe melodije
se oddolžita Ti: kanarček in poet.

Marija v polju

Marija Sedem žalosti v kapeli sred poljá sedi.	če pribeži do njenih nog plač zanemarjenih otrok,
In krvavi iz sedmih ran Marija v polju noč in dan.	preganjanih sirot in vseh, ki so v teh bežnih zemskih dneh
Krog nje vse poje, vse cvetè, prav sama radost nosi se	deležni le darov gorjá, krog njenih usten zaigra
do krvavečega srcá, — Marija se ne nasmehlja.	bolestno tolažeč nasmeh. In v tožnih vname se očeh
Če ji pa varano deklè zaupno svojo grud odprè,	tako neskončno blag izraz, da vse umolkne tisti čas

in da vso dolgo noč poljé
pretaka biserne solzé.

Manifest

Poetu Tinu Ujeviću.

Kako se, daleč od vsakdanjih muk,
razpašnim bližava idolom,
ko z nikotino - kofeino - alkoholom
po fantazijah brodiva, moj drug.

O polnoči, ob eni se razmakne dalja — —
Glej, tu sta najini kraljestvi dedni!
Med himnami, ovacijami neprestanimi
se dva šaljiva, dobrodušna kralja

radujeva s podložniki pokorno vdanimi.
 A kje tovariši so naši, bedni?
 Tam zadaj — mračni, kot nikoli tega.
 Oba sta bratska naroda, prevzvišeni kolega,
 potrebna dima in pijače,
 vsa množica stotisočglava
 tako obupno trezno v naju bulji — —
 Kaj pravite?
 Privatni sta šatuli
 že tudi prazni? Ni drugače
 kot da nemudoma izdava

K r a l j e v s k i m a n i f e s t .

Popotniki svobodnih cest,
 vrtnarji bajk, pastirji sanj,
 ki solnčnih duš ne skrunite si z delom,
 odslej hodili boste pit in jest
 vsak dan.

Poslala sva ukaz gostilnam in hotelom,
 naj dajejo vam brez plačila
 najžlahtnejše pijače in jedila.
 Ukazu priložen kraljevski je ukrep,
 da gost dobi s seboj i nekaj gotovine,
 če le z legitimacijo dokaže
 brezmadežnost duha, srca vrline.
 Legitimacija — je prazen žep.

Dalje razglašava Prevzvišena Vladarja!
 Kdor mnogo dela, manje troši,
 prihrani — robe ali pa denarja;
 kdor hodi spat, ko spat gredo kokoši,
 prihrani — ker je pustež in stiskač;
 prihranke naj dobijo postopači,
 cigani, blodnice brez rent in plač
 in kar še temu plemstvu se enači.
 A vsakemu poetu siromaku,
 ki gleda tajne in uganke
 naših poskočnih dni skozi očala glada,
 naj mesečno po zlatem tisočaku
 izplačajo vse dobre in solidne banke,
 seveda — iz rezervnega zaklada.

Juš Kozak / Šentpeter

Kdor izvršitvi teh ukazov se protivi,
 naj ga zadene —
 ne krogla, te boje se mase,
 a je prelahka kazen zanje,
 temveč — kraljevsko Najino zaničevanje
 za večne čase.

Tako! Podpisano! ŠeVi, Kraljevsko Veličanstvo!
 In hitro, čas beži. Čez eno uro, dve,
 razkronana, vsak v svoje pojdeva prognanstvo,
 v mučilnico najobičajnejšega dné.

Juš Kozak / Šentpeter

Poslednja pridiga

Zeba se je preselila k Mariji. V tem poletju je starka pešala. Večkrat je tožila: «Tako malo vidim, da ti komaj denar preštejem. Oči sem izjokala.» Marija se je bala zanjo in ji branila delati. Toda trdovratno ji je odgovarjala Zeba: «Ne bo boljše, dokler ne preživim sramote, ki jo danes še vsi tajimo.»

Rožman je po Matijini smrti pogosto zahajal v hišo ter poslušal kramljanje pozno v noč. Kakor je bil v prejšnjih časih zgovoren in radodaren z vedrimi besedami, tako ga je zdaj trla čudna molčečnost. Nekoč ga je Marija v strahu vprašala, kaj mu leži na srcu. Nekam odsotno jo je pogledal: «Človek sluti, Marija! Ure se mi iztekajo. Zdi se mi, da me kliče Matija. Verjemite mi, da čez leto me ne bo med vami.»

Ko je Marija te besede povedala Zebi, se je starka vznejevoljila: «Kaj naj bi potem jaz rekla? Kadar pride, pride.»

V teh skupnih pomenkih ni nikoli nihče omenil Aze. Zanje je navidezno umrla. Živela je le v pogledih, globoko v srcu. Enkrat se je Zeba izpozabila. «Bogve, kaj je ono obsedlo?»

«Koga?» je vprašal Luka.

«Saj veš!»

Takoj je zopet molčanje izbrisalo spomin.

Pred Vsemi svetimi je prišel Strehar. Vsi so se ga ustrašili, čeprav so vedeli, da ne morejo več odlašati.

Zavladal je dušiči molk, pritajeni vzdihi so izražali bolelost.

«Kaj hočemo?» je izpregovoril naposled Strehar. «Po praznikih bo dražba.»